

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Pfv.VI.20.144/2015/4.szám

A Kúria a személyesen eljáró felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének a megállapítása iránt a Bíróságon 4.P.88.496/2013. szám alatt megindított és a Törvényszék 45.Pf.632.916/2014/10. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélettel szemben a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (egyszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 645.000 (hatszáznegyvenötezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes hitelező és a L. Kft. adós között a forgalmi rendszámú gépkocsi megvásárlásának a finanszírozására 2007. november 29-én 6.456.286 forint összegre - CHF alapú - kölcsönszerződés jött létre. A felperes a cég tulajdonosa és ügyvezetője.

A felperes keresetében kérte annak a megállapítását, hogy a létrejött kölcsönszerződés a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 207. §-ának (6) bekezdése alapján semmis.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Az indokolás szerint a kölcsönszerződés a jogképességgel rendelkező önálló jogi személy Kft. - amelynek a felperes tagja és képviselője - és az alperes között jött létre. A felperes ezért nem rendelkezik keresetösségi joggal az ügyben, mert a saját személyében nem illeti meg a keresettel érvényesíteni kívánt jog az alperessel szemben. A felperes hivatkozása, amely szerint ő a cég tulajdonosa és ügyvezetője, az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem alkalmas a keresetösségi jog megalapozására.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes a perben új tényként hivatkozott arra, hogy a perrel érintett gépkocsi használatára vonatkozóan haszonkölcsön szerződést kötött a Kft.-vel, ezért ez a Pp. 235. §-ának (1) bekezdése alapján már nem volt figyelembe vehető. Kifejtette továbbá a másodfokú bíróság, hogy a 2013. évi CLXXVII. törvény 50. §-ának (1) bekezdése szerint a jogvitára irányadó régi Ptk. 234. § (1) bekezdése anyagi jogi és nem eljárásjogi rendelkezés, ezért önálló és közvetlen jogi érdekelttség hiányában bárki által gyakorolható perindítási lehetőséget nem teremt. A gazdasági társaság tagja a társaság által kötött szerződés érvénytelenségének a megállapítása körében szerződő félén kívül eső személynek tekintendő, a közvetett érdekelttsége a perindítást nem alapozza meg, ezért egyetértett a másodfokú bíróság azzal, hogy az ügyben a felperes keresetösségi joga nem állt fenn.

A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte, hogy a Kúria azt az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően helyezze hatályon kívül és kötelezze az első fokon eljáró bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára. A felülvizsgálati kérelmének indokolása szerint a jogerős ítélet sérti a régi Ptk. 234. § (1) bekezdésében és a Ptk. 6:88. § (1)-(3) bekezdésében foglaltakat, ellentétben áll a BDT2003.812. számú eseti döntéssel és az 1/2010. (VI.28.) PK vélemény 2. pontjának második mondatában foglaltakkal. Hivatkozott arra is, hogy bizonyítani tudta azt a tényt, amely szerint a per tárgyát képező gépkocsi birtoklására és a használatára jogosult, így erre tekintettel jogi érdeke fűződik a semmisség megállapításához, amelyet a bíróságnak hivatalból kell figyelembe vennie.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet tartsa fenn hatályában és kötelezze a felperest a perköltség viselésére.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A jogerős ítélet az ügy elbírálásához szükséges mértékben feltárt és helyesen megállapított tényállásból helytálló jogi következtetéseket vont le, azokkal a Kúria is egyetértett, jogszabálysértés nem történt.

A jogerős ítélet helyesen állapította meg, hogy a felperesnek az ügyben nincs keresetőségi joga, nem támadhatja az alperes és a szerződéskötő cég között létrejött szerződést. A hosszú ideje kialakult és egységesnek tekinthető joggyakorlat szerint a régi Ptk. 234. §-ának (1) bekezdése szerinti "bárki" nem jelent korlátlan perlési lehetőséget. A szerződő feleken kívüli harmadik személy csak akkor válhat féllé, ha a per megindítására jogszabályi felhatalmazása van, vagy arra jogi érdekeltsége feljogosítja (BH1991.107., BH1997.439., BH2001.335., BH2004.421., BH2011.340.). Mindezeket a kialakult joggyakorlatot összegző, az érvénytelenségi perekben felmerülő egyes eljárási kérdésekről szóló 2/2010. (VI.28.) PK vélemény is ennek megfelelően rögzítette a 10.a) pontjában. Ezt az álláspontot elfogadta már azóta a Ptk. is a 6:88. § (3) bekezdésében, amely jogszabályi rendelkezés azonban a másodfokú bíróság által leírtaknak megfelelően a perbeli, 2007-évi jogviszonyban még nem irányadó.

Helyesen állapította meg tehát a jogerős ítélet, hogy a kereset a felperes perbeli legitimációjának hiányában megalapozatlan.

A felperes a per megindítására jogi érdekeltséggel nem rendelkezik. Maga sem hivatkozott arra, hogy jogszabály jogosította volna fel a perindításra, jogi érdekeltségének fennállását pedig nem tudta igazolni. A támadni kívánt kölcsönszerződés alapján rendelkezésre bocsátott pénzüsszegeből vásárolt vagyontárgyon fennálló használati jogosultság ilyen jogot nem alapoz meg. A gazdasági társaság tagja, ügyvezetője pedig saját személyében - közvetett jogi érdekeltségére hivatkozással - nem indíthat pert a cég által kötött szerződés érvénytelenségének a megállapítása iránt. Ezt az ugyancsak hosszú ideje kialakult és következetes jogi álláspontot a Kúria is több alkalommal rögzítette és azt az EBH2006.1529. számú eseti döntésben elvi éllel is kimondta.

Helyesen jutott tehát a jogerős ítélet arra a következtetésre, hogy a felperes keresete a perbeli legitimációjának hiányában megalapozatlan.

Tévesen állapította meg viszont a másodfokú bíróság azt, hogy az

adós cégnek perben kellett volna állnia. Amennyiben ez igaz lenne, akkor a másodfokon eljáró bíróság köteles lett volna – a súlyos eljárási szabálysértésre tekintettel – az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezésére és utasítania kellett volna az elsőfokú bíróságot annak kiküszöbölésére és új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára. A másodfokú bíróság indokolása e tekintetben akkor lett volna helyes, hogy ha a perben vizsgálni kellett volna a per alapjául szolgáló szerződés érvényességét és erről a bíróságnak döntést kellett volna hoznia. Ilyen esetben ugyanis valóban nem lett volna mellőzhető valamennyi szerződő fél és így az adós cég perben állása. A perbeli esetben azonban erre nem került sor, a keresetet a perbeli legitimáció hiánya miatt eleve el kellett utasítani, azaz a szerződés érvénytelenségének a kérdésében döntés nem születhetett. Szükségtelen lett volna ezért további alperesek perbevonása, így az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül határozott érdemben a keresetről.

A Kúria mindezekre tekintettel a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban is irányadó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és a Pp. 67. §-ának (2) bekezdése szerint kötelezte az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperest az alperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdése alapján a ténylegesen végzett jogtanácsosi tevékenységgel arányosan megállapított munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes személyes költségmentessége folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2016. január 12.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, dr. Puskás Péter s.k. előadó bíró, dr. Árok Krisztián s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Sz.Sz.

bírószági ügyintéző